

Lausunto Pohteen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelman luonnoksesta 2027–2030, syksy 2026

Vastaaja:

-

Vastaus:

15.10.2026, 09.19 - 15.10.2026, 09.26

1. Lausuntoa antavan rooli *

Organisaation puolesta, organisaation nimi:

Sievin vanhus- ja vammaisneuvosto

2. Lausuntoa antavan yhteystiedot *

Etunimi	Annu
Sukunimi	Pärkkä
Sähköposti	annu.parkka@sievi.fi

3.

Sievin vanhus- ja vammaisneuvoston lausunto Pohteen sote-järjestämssuunnitelmasta 2027–2030

1. Tavoitteet ja toimenpiteet kotiin annettavissa palveluissa

Sievin vanhus- ja vammaisneuvosto vaatii, että Sievin Kotirinteen sulkeminen poistetaan suunnitelmasta ja sen toiminta turvataan.

Kotirinteessä on ikäihmisten vuokra-asuntoja. Sulkeminen on ristiriidassa Pohteen omien tavoitteiden kanssa, joiden mukaan kotona asumista ja yhteisöllistä asumista tuetaan.

Ikäihmisiä ei saa siirtää kodeistaan ilman yksilöllistä arviointia, asianmukaista kuulemista ja lainmukaisia perusteita. Jos Pohde aikoo edelleen edistää Kotirinteen sulkemista, neuvosto vaatii siitä itselleen kirjallisen, lakiin perustuvan selvityksen sekä vaikutusten arvioinnin.

2. Tavoitteet ja toimenpiteet sosiaali- ja terveyskeskusten palveluissa

Lähipalvelujen saatavuus on turvattava. Palvelujen keskittäminen ei saa vaarantaa ikäihmisten ja vammaisten henkilöiden mahdollisuutta saada tarvitsemiaan palveluja. Palvelumuutosten vaikutukset ihmisten arkeen on aidosti arvioitava ennen päätöksentekoa.

3. Tavoitteet ja toimenpiteet yhteisissä palveluissa

Vammaisten henkilöiden asuminen, itsemääräämisoikeus ja lakisääteiset oikeudet on turvattava koko Pohteen alueella. Säästötoimet eivät saa johtaa siihen, että henkilö joutuu vastoin tahtoaan pois kodistaan,tutusta elinympäristöstään tai jää ilman tarvitsemiaan palveluja.

Jokaista vammaista henkilöä on kuultava hänelle ymmärrettävällä tavalla ja hänen omalla kommunikointitavallaan. Tarvittavat kommunikoinnin apuvälineet, tulkkaus ja muu tuki on järjestettävä. Asumista ja palveluja koskevat ratkaisut on tehtävä yksilöllisen palvelutarpeen ja henkilön oman tahdon perusteella.

Omaishoidon lakisääteiset vapaat on turvattava sekä ikäihmisten että vammaisten henkilöiden omaishoitajille. Pohteen on aidosti varmistettava, ettei pitkät siirtymät tai matkakustannukset nouse omaishoidon vapaiden käytön esteeksi.

4. Sote-järjestämissuunnitelman taloudelliset vaikutukset

Säästöt eivät oikeuta sivuuttamaan lakia tai ihmisten oikeuksia. Talouden tasapainottaminen ei saa vaarantaa turvallista asumista, tarvittavia palveluja tai ihmisarvoista elämää. Säästötoimien vaikutukset on arvioitava myös asiakkaiden ja heidän läheistensä näkökulmasta.

5. Muut kommentit ja näkemykset

Pohteen on noudatettava voimassa olevaa lainsäädäntöä koko toiminta-alueellaan. Sosiaalihuollon asiakaslain (812/2000) 5 ja 8 § velvoittavat antamaan asiakkaalle ymmärrettävää tietoa, kuulemaan häntä ja kunnioittamaan hänen itsemääräämisoikeuttaan.

Sievin vanhus- ja vammaisneuvosto vaatii, että suunnitelmaa muutetaan näiden vaatimusten mukaisesti. Ikäihmisten ja kaiken ikäisten vammaisten henkilöiden oikeuksia sekä omaishoitajien mahdollisuutta pitää lakisääteiset vapaansa ei saa vaarantaa säästöjen tai palvelujen keskittämisen vuoksi.

Suomen perustuslain mukaan kaikki ihmiset ovat yhdenvertaisia ja samanarvoisia. Ikä, vammaisuus tai palveluntarve eivät saa olla peruste ihmisen oikeuksien sivuuttamiselle. Säästöt eivät saa mennä ihmisarvon ja perusoikeuksien edelle.